

Hiiu Valla Teataja

Nr 4

28. veebruar 2014
Ilmub tasuta üks kord kuus

Eesti Vabariigi 96. aastapäeva kõne

Head sõbrad lähedalt ja kaugelt, kallid külalised!

Tere tulemast kõigile tähistamaks Eesti Vabariigi 96. sünnipäeva!

Seekordses kõnes on mul nii palju öelda, et ma isegi ei tea, kust pihta hakata. Põhjus peitub selles, et viimane aasta on olnud märgiline. Üks on aga kindel - ma soovin tänada paljusid tublisid inimesi meie keskelt, tänu kellele meil on, mille üle uhke olla.

Alustame siiski algusest.

Kas olete mõelnud, et täna on ajalooline päev, sest Hiiu vallas ei ole kunagi varem Eesti Vabariigi aastapäeva tähistatud? Meie valla tekkeloost on möödas veidi üle aasta ja areng on olnud tormiline. Nurki, mida lihvida, on veel palju ja ma usun, et "tibusid loetakse" juba sügisel.

Vaadates tagasi ühisevalla moodustamisele on selge, et koostegemine süvendab kogukonna ühtekuuluvustunnet. Ees on aga ootamas veelgi suurem muutuste aeg: luuakse uued koolid, reformitakse olemasolevaid; paljud kogukonnateenused saavad lähiaastatel uue hingamise; liigutakse ühtse Hiiu poole. Selle kõige eest tahan ma tänada neid sadu ja sadu inimesi, kes meie piirkonna arengu nimel töötavad ja paremasse homsesse usuvad. **Sellised inimesed mängivad meie väikese saare kiiresti suureks.**

Ott Lepland töö tuntuks ja ühtsust kogu Hiiu maale

Peaksime olema rohkem uhked selle üle, mida me ühiselt saavutanud oleme, sest meil on vaieldamatult parim elukeskkond terves Eestis. Mida vähem on käegaloomise tunnet, seda edukamad me oleme.

Vaadake kasvõi olümpiat - nad on meie parimad!

Pole vähimatki põhjust meie parimaid sportlasi naeruvääristada. Tõgada muidugi võib. Loomulikult ei ole normaalne, kui sportlane läheb lasketiiru ja tal on tühjad salved. Või kui pildile pääsemise ainus viis on

kanda silmas erilisi läätseid. Aga meie hiidlastena saame ju heast naljast aru. (Kriitiline peab muidugi olema) Tegelikult on kõik see meie omakultuuri osa ja rahvusküsimus! Näiteks minu lemmik on jalgpall ja selles mängus toetad ka ju oma lemmikmeeskonda, mitte ei vaheta alati poolt tugevama kasuks. Pidevalt pooli vahetades on oht kaotada oma nägu ja lõpuks iseennast!

Tänane Eesti, milles me elame, ei ole iseenesestmõistetav. Vähemalt ei tohiks me seda sellisena võtta, sest keegi töötab igapäevaselt meie rahu nimel. Seda, kas piirilepe sellisel kujul oli õige või vale, näitab aeg.

Õnneks on meil rahuaeg. Ukraina olukord tõestab, kui habras on rahu! Eesti nimel peame täna olema tänulikud eeskätt nendele noortele meestele ja naistele, kes olid Iraagis, tulevad Afganistanist ja lähevad Kesk-Aafrika Vabariiki. Võib-olla tuleb see üllatusena, aga paljude puhul on tegemist ühtede ja samade inimestega, mis omakorda ei mõju kindlasti hästi vaimsele tervisele. Eesti on nii väike, ja see jätab jälje kogu meie ühiskonnale, kitsamalt meie perekondadele. Kui meil ei ole peret, siis meil ei ole tagalat; kui meil ei ole tagalat, siis me ei võida lahinguid; kui me ei võida lahinguid, ei võida me ka sõda. Kui suur välismissioonidest tulenev psühholoogiline probleem ühiskonna jaoks tegelikult on, see selgub juba vähem kui viie aasta pärast. Aga see on hind, mida me maksame täna rahu eest!

Tegelikult läheb Eestil hästi.

Eesti riigi arengule tagasi vaadates võime möödunud Euroopa Liidu rahastusperioodil tehtuga rahule jääda eeldusel, et oskame edasi liikudes tempot tõsta! Meil on ees pikamaajooks, mis algab täna ja lõpeb aastal 2020, kui lõpeb järgmine rahastusperiood. Alles siis saame öelda, kas me olime edukad ja kas riik on oma põhiolimuselt valmis. Seda aega tuleb targasti kasutada, sest järgmist võimalust suure tõenäosusega enam ei tule.

Maaime ümber muutub väga kiiresti.

Järjest vähem saadakse füüsiliselt kokku selleks, et nõu pidada. Koosolekud on muutunud virtuaalseks ja allkirjad digitaalseks! Näiteks Kärkla sadama turundust juhitakse täna Portugalist. See on paratamatus, kui me tahame kaasata parimaid. Läbi tehnoloogia arengu on see võimalik, kuigi tegelikult on sellest kahju, sest kui me ei saa ühise laua taga kohvitada, on kerge tekkima oht, et me jääme kaugeks.

Õnneks on meil olemas meie inimesed.

Alati rõõmsameelne vanaema Naima Lepland

Soovin veelkord juhtida erilist tähelepanu saarel antava hariduse kvaliteedile. See, millist tööd teevad enamuse meie õpetajad, on kaugelt üle Eesti keskmise. Selle tõestuseks on aineolümpiaadidel saavutatud kohad, või siis hiljuti taaskord ilmunud PISA-testi tulemused, mille põhjal oleme aastaid stabiilselt Eesti tipus. Siin aga ei tasu puhkama jääda, sest arenguruumi veel on. Vähemalt jääb mulle selline mulje, kui vaatan kodus ühe sõbra e-kooli päevikut. Me peame koostöös „kodu ja kool“ jõudma iga lapseni.

Ka PISA tulemuste taga on meie omad inimesed, kes on silmapaistva tegevusega kaasa aidanud Hiiu arengule. Kooli puhul hakkab kõik pihta peast. Me võime Ivo Eesmaad kritiseerida või isegi kiruda, aga reaalsus on see, et Ivo on loonud keskkonna, kus õpilasel on hea olla, kus toimub maailma tasemel areng. Ja see on peamine! Täna on õnneks seda märgatud ka maakondlikul tasandil, selle tõestuseks anti talle mõned päevad tagasi üle maakonna teeneteplaat. Aitäh Sulle, Ivo!

Soovin tänada maavanemat Riho Rahuoja, kes on suutnud suhteliselt lühikese aja jooksul teha palju positiivseid algatusi ja kelle hoog ei ole peale esimest aastat veel sugugi raugenud. Pigem jääb mulje, et ka siin liigutakse kindlalt maakonna teeneteplaadi suunas. Aga Erkki-Sven Tüüri, Lea Sibul-Poola, Enn Kunila ja Ivo Eesmaani on veel pikk maa minna! Seepärast jääme kogukonnaga ootama ka tulemusi.

Alles eelmisel vabariigi aastapäeval juhtisin tähelepanu sellele, et meie naiskodukaitse on tubli ja eeskujuks paljudele teistele. Täna on sama meelt kogu Eesti. Selle tõestuseks valiti meie oma Anu Sae „Aasta naiskodukaitsejaks“ tervelt 2000 eesti naisest. Võimas! Võimalik, et seda tiitlit ja rändauhinda näeme järgmine kord Hiiu maal alles aastal 2029. Aitäh Sulle, Anu!

Mehed, millal jõuab meeste tiitel Alutaguselt Hiiu maale?

Täna on kaastöölisti viimastel aastatel püstitatud eesmärkide saavutamisele kaasaaitamise eest! Täna ka kaasteelisi, keda on õnneks sadades ja tänu kellele on mul võimalus nüüd juba viiendat korda teie ees seistes tähistada Eesti Vabariigi sünnipäeva! Täna teid kõiki veelkord usalduse ja toetuse eest!

Tegelikult peaksime rohkem inimesi enda ümber märkama ja tunnustama. Siinkohal kuulub minu lugupidamine paljudele allasutuste juhtidele ja kolleegidele, kes valda igapäevaselt toimivana hoiavad. Täna soovin neid kõiki, nimetada tahan mitmeid. Näiteks: Tiinat ja Ellet, Illet ja Kairit, Sirjet ja vahel harva isegi Arturit! Meid on siin saarel nii vähe, et kõik on olulised omal moel. Eriti olulised on meie raugematu innuga ettevõtjad.

Lõpetuseks soovin öelda, et minu eriline tänu kuulub koristaja Miale, kes juba lasteaia - kasvatajana - koristas iga päev minu tagant. Ja nüüd on ta viimased neli aastat aidanud mul kabinetit korras hoida. Ma kinnitan teile, et see nõuab kannatust! Aitäh Sulle, Mia!

Aitäh Sulle, Eesti, et olemas oled!

Georg Linkov
Hiiu vallavanem

Kõrgessaare VAK annab teada kontserdist

3. märtsil kell 18.00 toimub Kärkla Muusikakoolis koostöös Eesti Kontserdiga programmi Muusika Eestimaal raames kontsert **KLASSIKATÄHED 2013**. Esinevad: Heigo Rosin (löökpillid) ja Johan Randvere (klaver).

Kavas Andrew Thomas, Kevin Volans, Eric Sammut, Raimo Kangro, Vittorio Monti. Kontsert on tasuta. Toetajad: Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapital ja kultuurkapitali Hiiu maakonna ekspertgrupp.

Hiiu Vallale 24.02.2014 tunnustamiseks esitatud vallakodanikud

nii eakatele kui ka puuetega noortele. Ta on aktiivne MTÜ Vikerkaar liige ning tantsurühm Marta eestvedaja. Heli on inimene, kelle poole võib alati pöörduda oma rõõmude ja muredega!

Jaanika Kuusk - Lasteaiaõpetaja igapäevane töö on andmine - olla alati abivalmis, tulenevalt olukorrast kaasa tunda, peale puhuda ja silitada, julgustada ja toetada, õpetada, konflikte lahendada, mõista ja tunnustada – seda kõike suudab vaid suure empaatiatundega ning lapsi armastav inimene. Ehtsa loovisikuna viib Jaanika läbi mängulisi õpetegevusi, kirjutab vajadusel laule ja luuletusi, lastenäidendeid, kujundab, korraldab ja viib läbi lasteaia üritusi-pidusid, ta on iga lapse jaoks olemas. Lisaks juhendab ta lasteaia rahvatantsuringi. Mõtte- ja kirjatöö kestab ka kodus olles. Peale töö- ja peretegemiste suudab Jaanika kaasa lüüa Taidelaius. Jaanika suhtlemine laste, lastevanemate ning kaastöölisega on avatud, heatahtlik ja sõbralik.

Kady Ruus - Kady on Kõrgessaare perearstikeskuse pereõde ja Hiiumaa Haiglas ämmaemand. Ta on aidanud tuua ilmale palju meie valla lapsi, või abistanud lapsevanemaid beebi esimestel päevadel. Lasteaeda, kooli või noortekeskusesse tuleb ta alati hea meelelega loenguid pidama ning näpunäiteid-nõuandeid jagama. Ta kuulab nõuküsimisi-abivajajad ära nii poejärjekorras kui tänaval, samuti ei kurjusta, kui helistatakse töövälisel ajal.

Merle Salusoo - Merle Salusoo on aktiivne, tegutsemishimuline, süsteemne, heade organisatoorsete võimetega, aus, otsekohene, hea huumorimeelega, õiglane, raskustega võitlev, põhjalik, süvenev, usaldusväärne ja enesekindel. Ta on Kärkla Noortekeskuse juhina töötanud seitse aastat ning MTÜ Hiiumaa Lastekaitse Ühingu esinaisena ühingat vedanud neli aastat. Kõige rohkem iseloomustab teda sõna KOOSTÖÖ. Merle on naine, kes südamega hoolib Hiiumaa laste käekäigust ja teeb kõik endast oleneva, et neil oleks mitmeid erinevaid vabaaja veetmise võimalusi.

Lehte Nigul - Lehte osaleb aktiivselt päevakeskuse tegevustes: tegeleb käsitöö, tervisevõimlemise ja seniortantsuga; kirjutab humoorikaid lühipalasisid, võttes neist ka ise osa ja ilmestades omanäoliselt tegelaskujusid; ta on Hiiumaa Pensionäride Ühenduse juhatusel liige, esindades Kõrgessaare piirkonna eakaid; rõõmsameelne ja tubli ema ja vanaema.

Stella Suitso - Stella juhendab Lauka Päevakeskuse tervisevõimlemisringi, hoides sellega üle keskea ja eakamaid inimesi füüsiliselt aktiivsetena. Ta juhendab Kõrgessaare piirkonnas võimlemisringi lastele ja

tööealistele inimestele, teeb oma tööd südamega, on sõbralik ning abivalmis.

Martin Juhe - Väga head saavutused autospordis. Moskvich Liiga Suur karikas 2013: I koht; EAL rahvasprindi karikavõistlused 2013: I koht; Moskvich Liiga Sprindikarikas 2013: I koht; Rahvaralli karikavõistlused 2012: I koht; Moskvich Liiga Rallikarikas 2012: I koht; Moskvich Liiga Rallikarikas 2013: II koht; Lääne regiooni meistrivõistlused 2013: II koht; Hepa Cup 2013: II koht (SU klassis).

Rain Juhe - Martin Juhe kaardilugejana on saavutanud väga palju silmapaistvaid tulemusi.

Indra Kutser - Väga head saavutused jalgrattaspordis. Rapla maakonna MV suusatamises N12 I koht, Team Rattapood rattasõidud N12 I koht, Samsung Cup rattasõidud N12 I koht, Enniste Piirsalu VIII rattakross 24 km N12 I koht, Paf Vormsi rattakross 19 km N12 I koht, Hiiumaa II rattakross 22 km N12 I koht, Matsalu VI rattakross 16 km N12 I koht, XII Emmaste rattaralli 24 km N15-18 I koht.

Adele Vaks - 1. koht üle-Eestilisel Verdi-teemalisel esseekonkursil.

Riin Viigipuu - 11. klasside arvestuses märtsis 2013 toimunud Eesti bioloogia olümpiaadil teine koht.

Õpilasesindus - Panustab koolielu mitmekesistamisse väga paljude erinevate üritustega.

Lembit Sauer - Tunnustus pikaajalise ja süsteemse tegevuse eest spordivaldkonna jäädvustamisel.

Leo Kaldmaa - Tunnustus pikaajalise sporditegevuse eest.

Aili Küttim - Aili andis Kõrgessaare valla volikogu esimehena suure panuse omavalitsuste liitmisesse.

Ivo Eesmaa - Ivo andis Kärkla linna volikogu esimehena suure panuse omavalitsuste liitmisesse.

Helika Villmäe - Tunnustus väga tubli panuse eest valdade ühinemisel.

Katrin Sarapuu - Tunnustus omavalitsuste vahelise koostöö eest Hiiu valla moodustamisel.

Mai Sinilaid - Ennatsalgava panuse eest hooldada Kärkla linna avalikku ruumi selliselt, et nii linnaelanikud kui ka kõik linna külalised end koduselt tunneksid. Mai roheliste näppude puudutus on kõik lilled õitsema pannud, Mai nobedad sõrmed on kõik umbrohud välja juurinud, Mai terav viikat on olnud töös päikesetõusust - loojanguni. Mail on alati aega veel midagi toimetada, tassida, kasta, sättida, siduda...ja uusi kujundusi välja mõelda.

Vahur Tülp - Tema töökad käed ja paindlik ning arukas nuputamisoskus on hoidnud puhta Kärkla Keskväljaku ja korras väljaku-äärse kultuurikeskuse hoone. Tänu Vahurile saab kultuurikeskus pidevalt hooldusremonti, mis tegelikult ei kuulu Vahuri igapäevaste töökohustuste hulka. Vahur on alati nõu ja jõuga abiks, kui miski tahab tegemist, ja tema abist on alati ka kasu.

Heli Harak - Heli on suurepärase ülemus ja eestvedaja. Ta on alati tähelepanelik ja abivalmis sõber ning kolleeg, kes on nõus abistama ja toetama kiire ja tiheda töögraafiku kõrvalt kõiki abivajajaid. Heli on väga aktiivne, hooliv ja nõudlik nii enda kui teiste suhtes. Ta kirjutab ise ning aitab teistel kirjutada ja läbi viia projekte, organiseerib väljasõite

7. veebruar 2014

Hiiu Vallavolikogu volitas vallavanem Georg Linkovit sõlmima halduslepingut Haridus- ja Teadusministeeriumiga Kõpu Internaatkooli pidamise üleandmiseks vallale.

20. veebruar 2014

Otsustati algatada Kärkla linna ja Kõrgessaare valla arengukavade muutmine ning koostada Hiiu valla arengukava. Hiiu Vallavalitsus peab esitama Hiiu valla arengukavaprojekti 2014. aasta maikuu volikogu istungile.

Otsustati võõrandada vara vee-ettevõttele AS Kärkla Veevärk. Selleks omandatakse AS Kärkla Veevärk poolt väljalastavat 1866 aktsiat nimiväärtusega 64 eurot, ülekursiga 32 eurot, tasudes mitterahalise sissemaksega 179 126,02 (sisaldab ülekursi) eurot ning rahas 9,98 eurot.

Mitterahalise sissemakse katteks võõrandatakse Hiiu valla ÜVKS § 7 lg 1 kohasele vee-ettevõttele AS Kärkla Veevärk vastavalt AS Kärkla Veevärk erakorralise aktsionäride 19.12.13 üldkoosoleku otsuse protokolli lisas 3 "Hiiu valla taristu nimekiri mitterahalise sissemakse katteks" nimetatud ja kirjeldatud mitterahalise sissemakse esemete loetelule ja selle väärtusele alljärgnevale valla projektidega ehitatud vee- ja kanalisatsioonirajatistele ning valla kinnistud:

Lauka küla kanalisatsioonitrassid, ülepumpla ja heitveepuhasti – 2011.a veemajanduse programmi projekt nr 1266 nimetusega „Lauka küla kanalisatsiooni pumpla, survetrassi ja puhastusseadme rekonstrueerimine“ omaosaluse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud amortisatsioon arvele võtmisest kuni 31.12.2013 väärtusega 31 363,09 eurot;

Kõrgessaare aleviku vee- ja kanalisatsioonitrassid ning pumplad – 2011.a veemajanduse programmi projekt nr 2318 nimetusega „Kõrgessaare aleviku veevärgi ja kanalisatsiooni

Hiiu vallavolikogu istungid

rekonstrueerimine“ omaosaluse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud amortisatsioon arvele võtmisest kuni 31.12.2013 väärtusega 145 618,20 eurot;

Lauka küla kolm katastriüksust (katastri nr 39201:004:0764; 39201:004:0753; 39201:004:0993) maa maksustamishinnast tuleneva väärtusega kokku 580,75 eurot;

Kõrgessaare aleviku viis katastriüksust (katastri nr 39201:004:0389; 39201:004:0417; 39201:004:0757; 39201:004:0995; 39201:004:0182) maa maksustamishinnast tuleneva väärtusega kokku 1563,98 eurot.

Antakse projektide „Lauka küla kanalisatsiooni pumpla, survetrassi ja puhastusseadmete rekonstrueerimine“ ja „Kõrgessaare aleviku veevärgi ja kanalisatsiooni rekonstrueerimine“ raames soetatud ning SA KIK poolt sihtfinantseeritud varad seisuga 31.12.2013 jääkmaksumuses 907 340,39 eurot üle AS-le Kärkla Veevärk.

Otsustati sõlmida teenuse osutamise leping mittetulundusühinguga Hiiu Maakonna Tuletõrjeühing avalikuks kasutuseks mõeldud WC haldamiseks (asukoht Hiiu tn 1, Kärkla) tähtajaga 10 aastat.

Kehtestati Õpilaste transpordi korraldamise ja sõidukulude hüvitamise kord. Korraga reguleeritakse rahvastikuregistri andmetel Hiiu vallas elavate õpilaste transpordi korraldamist ja sõidukulude hüvitamist, see hakkab kehtima alates 01.09.2014. Õpilaste vallasisene transport kooli ja kodu vahel korraldatakse avaliku teenindamise lepingu alusel kooliliinidel bussi ning ühistranspordiga.

Kärkla Avatud Noortekeskuse nõukogusse nimetati vallavolikogu esindajana Triin Salin.

Kärkla Kultuurikeskuse hoolekogusse nimetati vallavolikogu esindajana Margit Kagadze.

R.Tobiase nimelise Kärkla Muusikakooli hoolekogu liikmeks nimetati vallavolikogu esindajana Tiit Harjak.

Hiiumaa Teavitamis- ja Nõustamiskeskuse nõukogusse nimetati vallavolikogu esindajana Jaanus Valk.

Kärkla Linnaraamatukogu nõukogusse nimetati vallavolikogu esindajana Aivi Telvik.

Kärkla Sotsiaalkeskuse hoolekogusse nimetati vallavolikogu esindajana Annely Veevo.

Otsustati algatada Kõrgessaare aleviku Lahe maaüksuse detailplaneeringu koostamine krundi ehitusõiguse määramise, Kirikulahe ehituskeeluvööndi vähendamise ja Kõrgessaare valla üldplaneeringuga määratud juhtfunktsiooni muutmise eesmärgil.

Otsustati anda nõusolek Hiiu tänav 17b, Kärkla katastriüksuse moodustamiseks.

Tehti muudatus kultuuri-, haridus- ja spordikomisjoni koosseisus. Koosseisust otsustati viia välja Arvo Haasma ning nimetada komisjoni liikmeteks Raili Schults ja Ants Vahtras.

Nimetati Hiiu valla esindajad Eesti Linnade Liidu üldkoosolekul: Georg Linkov, tema asendajaks Tiit Harjak ning Jaanus Valk, tema asendajaks Katrin Sarapuu.

Eesti Linnade Liidu volikogu liikmeks nimetati Georg Linkov, tema asendajaks Katrin Sarapuu.

I lugemisel olid Kultuuriministeeriumi ettepaneku vastuvõtmine ja osalemine SA Hiiumaa Muuseum asutamises, Hiiu valla tunnustusavalduste andmise kord, Õpilaste premeerimise ja stipendiumide määramise kord.

II lugemisega võeti vastu Hiiu valla 2014.a eelarve, Kärkla Linnavolikogu 20.juuni 2013 otsuse nr 210 „Kärkla Ühisgümnaasiumi ümberkorraldamine“ muutmine.

Kõpu kool - kuidas edasi?

Hiiu Vallavolikogu võttis käesoleva aasta 23. jaanuaril vastu otsuse, millega taotletakse Kõpu Internaatkooli pidamise üleandmist Hiiu vallale alates 1. septembrist 2014. Kooli üleandmise hetkel lõpetab iseseisev juriidiline isik Kõpu Internaatkool tegevuse, kuid see ei tähenda laste õpetamise lõppu Kõpus.

Alates 1. septembrist jätkub õppetegevus nii nagu varemgi, ainult selle vahega, et ollakse Kärkla Ühisgümnaasiumi tegutsemiskoht Kõpus. Teisisõnu, Kõpus õppivad lapsed saavad kooli lõpetades Kärkla Ühisgümnaasiumi lõputunnistuse. Kärkla Ühisgümnaasiumi direktor ning õppejuht on ühtlasi ka Kõpu õppekoha direktor ning õppejuht. Õpilaste vastuvõtmine peale üleandmist (alates 01.09.2014) toimub Kärkla Ühisgümnaasiumi põhimääruse ja kooli vastuvõtu korras sätestatu kohaselt.

Kõik õpilased, kes seni on õppinud Kõpus, saavad seal õppimist jätkata. Jätakuvalt on õpilastele olemas tasuta koht õpilaskodus ning säilib transpordi hüvitamise toetus marsruudil kodu-kool-kodu.

Hiiu vald võtab üle Kõpu Internaatkooli asjaajamise, sh koolitegevust ja haldamist puudutavad lepingud, hiljemalt 31. augustiks 2014. Kooli kasutuses olev kinnistu, sh sellel olevad hooned ja rajatised, taotletakse tasuta munitsipaalomandisse.

Haridus- ja Teadusministeerium annab hiljemalt 31. augustiks 2014 Hiiu vallale tasuta üle Kõpu Internaatkooli kasutuses olevad õppevahendid ning muud õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimiseks vajalikud vahendid.

Koolitõõtjate töölepingud lähevad muutumatul kujul üle Hiiu vallale alates 01.09.2014. a. Kõik koolitõõtjad jätkavad oma senist tööd. Kõpu õppekoha igapäevategevuse korraldamiseks on kavas tööle võtta tegevjuht.

Hiiu Vallavalitsus on koostöös Kärkla Ühisgümnaasiumiga kavandanud õppetegevust tasapisi laiendada. Loodame, et tulevikus on Kõpus väga aktiivne õppetegevus ning töökohti on enamgi kui praegu. Kuid sellest juba hiljem.

Lapsevanemaid, hoolekogusid ning õpilasi teavitatakse kooliga seonduvast täiendavalt märtsikuu jooksul.

PS: Alates 17. veebruarist on Hiiu Vallavalitsuses ametis haridus- ja kultuuriosakonna juhatajana Tiia Liibert. Kui on küsimusi hariduse, kultuuri, spordi või noorsootöö valdkondades, siis võib julgelt tema poole pöörduda e-postil tiia@hiiuvald.ee või mobiiltelefonil 5330 8832.

Katrin Sarapuu
Abivallavanem

... see meite vabrik ...

Kärkla linna kujunemisloos on olnud kõige olulisemaks sündmuseks kaleviride vabriku rajamine ja selle natuke rohkem kui 100 aastat vabrikutööd. Vabrikumaja põletati maha oktoobris 1941. Koos sellega kaotasid kohalikud elanikud igapäevase töö. Sajandivahetuseks olid elus veel mitmed eakad, kes mäletasid ja tekkis mõte, et oleks vaja ka noorematele jäädvustada elu Kärklas suure vabriku ajal.

Proua Helju Kõmmus kuulus vanade vabrikutöölise mälestusi, kirjutas kangaloomise protsessi lugulauluna üles ja nuputas laulule lisaks töid kirjeldava tantsulise liikumise. Aastaks 2001 oli tantsulaul valmis ja tantsurühm Kohvitantad selle selgeks õppinud. Tookord esineti ka linnarahvale.

Sellest on nüüd üle tosina aasta möödas. Õnneks sai tants filmilindile jäädvustatud ja ansambli Ajaratas poolt lauldud lugu lindistatud. Eelmisel sügisel otsustasid Kohvitantad tantsulaulu meelde tuletada ja taas elustada. Kohaliku omaalgatuse programmi õpiringide meetme toel sai kalevivabriku loomist, tegutsemist, tööde iseloomu ja tööliste mälestusi sõelutud ja kunagi salvestatud materjalid kaasajastatud.

8. oktoobril alustati proua Helju Kõmmuse abil esimese prooviga. Kokku sai 25 salmi lugulaulu, iga salm kirjeldab erinevat tööloiku. Alustatakse villa sissetoomisest Kärkla sadama kaudu, igas salmis kirjeldatakse läbi tantsu erinevat villatöötlemise protsessi ja lugu lõppeb valmis kangale kuld-auraha andmisega.

Novembris said osalist tantsuetendust ehk vabriku ajalugu näha Kärkla Ühisgümnaasiumi esimeste klasside õpilased. Detsembris tutvusid Kärklaga koduvabariigi folkloorikuraatorid, kellele Kohvitantad koos sõna-, väljendi- ja situatsiooniseletustega oma tantsuetenduse ette kandsid. Veebruaris olid Kohvitantadel külas Kõrgessaare Martad, kellele ka vabrikutööd tutvustati.

Igal nädalal jätkab tantsurühm Kohvitantad hoolega tantsusalmide jalgedesse harjutamist, et saaksime oma linna ajalugu ette tantsida kõigile soovijale.

Kärkla Kultuurikeskuse eakate tantsurühm Kohvitantad

Planeeringuteated

Hiiu Vallavalitsuses korraldati 10. veebruaril Kärkla linna Hiiu tn 23 maaüksuse detailplaneeringu avalik arutelu. Avaliku väljapaneku perioodil ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud. Avalikul arutelul osalenutele tutvustati senist planeeringu menetlust ja planeeringu põhilahendust.

Hiiu Vallavalitsuse Kõrgessaare teeninduspunktis korraldati 11. veebruaril Mardihansu küla Liivaranna maaüksuse detailplaneeringu avalik arutelu. Avaliku väljapaneku perioodil ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud. Avalikule arutelule osalejaid ei saanud.

Hiiu Vallavalitsuse 12. märtsi 2014 korraldusega võeti vastu Tiharu küla Aastapõllu maaüksuse detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle nr 13-54. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub perioodil 17.-30. märts 2014. Planeeringuga on võimalik tutvuda Hiiu valla kodulehel ja Kõrgessaare teeninduspunktis. Ettepanekuid ja vastuväiteid saab Hiiu Vallavalitsusele esitada kuni avaliku väljapaneku lõpuni.

Kärkla Päevakeskus

Kärkla Päevakeskus on koht eakatele oma päevase aja veetmiseks ja sisustamiseks. Päevakeskus on avatud tööpäevadel 9.00-15.00.

Oleme püüdnud igasse nädalasse tuua midagi huvitavat ja õpetlikku. Iga kuu tullakse kokku infotundi, tervise- või vestlusringi, bridži mängima, aiataruksi saama ning "Elurõõmu" klubisse meelt lahutama. Väga suurt huvi tuntakse vallavalitsuse ja -volikogu tegevuse vastu. Korraldame mitmeid loenguid ja kohtumisi silmaringi laiendamiseks.

Sellest aastast on võimalik saada algteadmisi rootsi keelest. Plaanis on hakata meelde tuletama Hiiumaa minevikku ja proovida oma teadmisi viktoriinides. Kord

Hiiu Vallavalitsuse 12. märtsi 2014 korraldusega võeti vastu Kalana küla Vähendi maaüksuse detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle nr 13-53. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub perioodil 17.-30. märts 2014. Planeeringuga on võimalik tutvuda Hiiu valla kodulehel ja Kõrgessaare teeninduspunktis. Ettepanekuid ja vastuväiteid saab Hiiu Vallavalitsusele esitada kuni avaliku väljapaneku lõpuni.

Hiiu Vallavolikogu 20. veebruar 2014 otsusega algatati Kõrgessaare aleviku Lahe maaüksuse detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on ca 0,5 ha suuruse maaüksuse ehitusõiguse määramine olemasoleva hoone laiendamiseks kuni 300 m2 ehitusaluse pindalaga ärihooneks. Planeeritav hoonestusala määratakse olemasoleva hoone fassaadist maismaa suunas. Detailplaneeringuga taotletakse üldplaneeringuga määratud Kirikulahe kalda ehituskeeluvööndi vähendamist ning üldplaneeringuga määratud juhtfunktsiooni muutmist puhkemaast ärimaaks. Detailplaneeringu kehtestamisel muutub kehtetuks varasemalt samal maa-alal kehtinud detailplaneering.

kuus saavad kokku Kärkla Nõukogu liikmed, kes kõik on väga töökad ja aktiivsed. Nõukogu korraldusel ja kaasabil on kohtunud teiste päevakeskuste eakaaslastega, käidud reisimas ja osa võetud eakate festivalist, kust on saadud uusi teadmisi, kogemusi ja sõlmitud uusi tutvusi.

Päevakeskuses on võimalik juua kohvi ja teed, lugeda ajalehti ja ajakirju, kasutada arvutit. Samuti on see hea koht, kus lihtsalt aega parajaks teha ja kaaslasega juttu ajada.

Oma hea asukoha poolest on Kärkla Päevakeskus saanud paljudele eakatele väga armsaks ja koduseks paigaks, kuhu ikka ja jälle tullakse.

Merike Liik
Päevakeskuse perenaine

Meelde jääv väljasõit

7.-8. veebruaril toimus Lauka Päevakeskuse poolt korraldatud väljasõit Tallinnasse. Sinna jõudes läksime kõigepealt teletorni, kus soovijad said teha telesaadet ja siis selle oma meilile saata. Peale seda jõudsimme Viru hotelli, et külastada KGB muuseumi, mis asub hotelli 23ndal korrusel.

Viru hotell ehitati Tallinnasse sügaval nõukogude ajal, 1972. aastal. 80ndatel oli see üks moodsa linnaelu tuiksooni. Seal liikus luksuslikku kaupa, asusid linna ihaldatuimad töökohad ning toimusid Tallinna hinnatuimad meelelahutusprogrammid. Selle aja kohta äärmiselt moodne hoone oli juba algselt varustatud pealtkuulamis- ning jälgimisseadmetega. Kõige ja kõigi kohta, mis hotellis toimus, oli pidev jälgimine ning 23ndal korrusel asus KGB peakorter.

Praegu samal korrusel asuvas muuseumis kuulsime uskumatuid lugusid turistide ja hotellitöötajate jälgimise, KGB töökorralduse ja Viru hotelli kohta. Saime näha mitmeid põnevaid pealtkuulamiseseadmeid ja

nõukogudeaegseid töökabinette. Muuseumisse pääsesime ainult giidi saatel. Meile jagatud piletitele oli kirjutatud, et välismaalastega suhtlemine on keelatud, nii nagu oli tol ajal.

Õhtul läksime Saku Suurhalli, et vaadata jääetendust DISNEY ON ICE. Jääetenduses esinesid erinevate multifilmide tegelased: sõitsid rääkivad autod, mängisid miki-hiired, lendasid liblikad ja kaunid haldjad, õpetliku loo esitasid erinevad lehud. Vaatama oli tulnud väga palju lapsi oma ema-isaga.

Järgmisel päeval käisime Coca Cola Plazas vaatamas 3D filmi „Lumekuninganna ja igavene talv“. Nii mõnigi meist oli esimest korda suures Tallinna kinos ja see oli omamoodi elamus. Natuke häiris, et kõrvalistmetel söödi popcorni, joodi coca-colat jms.

Meie liikmetele oli see väljasõit väga, väga põnev ja kauaks ajaks meelde jääv. Reisi toetas MTÜ Kõrgessaare puuetega noorte klubi Vikerkar ja oma panuse andsid ka osalejad ise.

Reisil osalejad

Pivarootsi laager lastele ja noortele

Hea lapsevanem, kui Teie laps soovib eelolevat suve huvitavamaks muuta ja uusi sõpru leida, siis 25.-30. juunil on võimalik osaleda Pivarootsi Öppe- ja Puhkekeskuses toimuvast laagrist soodustingimustel. Soodustusliku hind on 63,60 EUR.

Täiendavat infot saab lastekaitse spetsialist Triin Simsoni käest (tel. 4636074, triin@hiiuvald.ee) või laagri kodulehelt www.pivarootsi.eu.

Taotlus laagris osalemiseks ja vajadusel lisasoodustuse saamiseks tuleb lapsevanemal esitada sotsiaalabi spetsialist Helena Paadile Kärldas või Larissa Babõninale Kõrgessaare teeninduspunktis.

Lauka Päevakeskuse teated

Tervisevõimlemisring (üle keskea) E, K kl 9.30-10.30 Lauka seltsimajas, osalustasu 4 eurot kuus.

10. märts kell 12.00 Kärldla kultuurikeskuses Kõrgessaare piirkonna ja Kärldla eakate ühine naistepäevapidu. Transport: MS Reisid 11.00 Rootsipihla, 11.10 Lauka, 11.15 Viskoosa

17. märts vesivõimlemine Käina ujulas treener Helin Käärmehega. Osalussoovist teatada 10. märtsiks päevakeskuse telefonil 4693712; 53339472 (Heli). Osalustasu 3.70 eurot, transport MS Reisid: 12.00 Lauka, 12.05 Viskoosa

18. märts JUUKSUR alates kell 8.00. Eelnev registreerimine Sirje Vaku tel 4631297; 56662317

24. märts kell 11.00 Vaba Aja Keskuse kammersaalis Kõrgessaare piirkonna ja Kärldla eakate mälumängu lõppvoor. Tulge vaatama ja kaasa elama!

27. märts kell 13.00 Lauka seltsimajas eakate ja päevakeskuse noorte koosviibimine: infotund Swedbanga esindajatega, sünnipäevalaste õnnitlemine. Transport: 12.30 Pihla, Rootsipihla; 12.45 Viskoosa;

Kärldla Sotsiaalkeskuse teated märtsikuus

4. märts 2014 vastlapäeva tähistamine – täpsem info Tegevustoa päevakeskuses Kõrgessaare mnt 2, tel 4691377.

12. märts 2014 kell 11.00 õpituba Tegevustoa päevakeskuses Kõrgessaare mnt 2.

21. märts 2014 kell 11.00 Huvitav kohtumine - külas Tegevustoa päevakeskuses Kõrgessaare mnt 2.

NB! SEEKORD 20. märts 2014 kell 15.00 omastehoolajate kokkusaamine Tegevustoa päevakeskuses Kõrgessaare mnt 2.

Päevakeskuse puuetega inimestele Kõrgessaare mnt 2 avatud igal tööpäeval 9.00-16.00.

Tegevustoa (Kõrgessaare mnt 2) on võimalik kasutada erinevaid trenaažööre – eelnevalt vaja kokku leppida tel 46 91377.

Kärldla Sotsiaalkeskus osutab dušiteenust reedeti alates kell 15.00, hind a´1,60 (pool tundi). Soovist teatada ette tel 46 31456.

Hiiu valla lastekaitse spetsialisti vastuvõtuajad

Teisipäeval, 4. märtsil kell 8.30-12.30 Kõrgessaare valitsejamajas
 Teisipäeval, 11. märtsil kell 8.30-12.30 Lauka koolimajas
 Teisipäeval, 18. märtsil kell 8.30-12.30 Kõrgessaare teeninduspunktis (vallamajas)
 Teisipäeval, 25. märtsil kell 9.00-12.00 Kõpu teeninduspunktis
 Lastekaitse spetsialist Triin Simsoni kontaktid:
triin@hiiuvald.ee, 4636074, 53081343

Hiiu Vallavalitsus	Vastuvõtt E,T,N,R	Kõrgessaare aleviku teeninduspunkt	Kõpu küla teeninduspunkt
Keskvaljak 5a, Kärldla Tel. 463 6082	8.00-17.00 lõuna 13.00-14.00	Kõpu tee 8	Kõpu Internaatkoolis
Volikogu esimees Jaanus Valk	Tel. 526 0796 jaanus@hiiuvald.ee	Etteregistreerimisel (tel. 526 0796)	Etteregistreerimisel (tel. 526 0796)
Volikogu aseesimees Tiit Harjak	tiit.harjak@mnt.ee	Etteregistreerimisel (tel. 463 6082)	Etteregistreerimisel (tel. 463 6082)
Vallavanem Georg Linkov	georg@hiiuvald.ee	Etteregistreerimisel (tel. 463 6082)	Etteregistreerimisel (tel. 463 6082)
Abivallavanem Katrin Sarapu	Tel. 5341 5285 katrin@hiiuvald.ee	Etteregistreerimisel (tel. 5341 5285)	Etteregistreerimisel (tel. 5341 5285)
Vallasekretär Helika Villmäe	Tel. 463 6083 helika@hiiuvald.ee	Etteregistreerimisel (tel. 463 6083)	Etteregistreerimisel (tel. 463 6083)
Ehituse peaspetsialist Riho Tartu	Tel. 463 6090 523 1825 riho@hiiuvald.ee	T 4.03; 11.03; 18.03; 25.03.2014 kell 13.00-17.00	Etteregistreerimisel (Tel. 463 6090)
Maa- ja planeeringute spetsialist Arno Kuusk	Tel. 463 6088 arno@hiiuvald.ee	T 4.03; 11.03; 18.03; 25.03.2014 kell 13.00-17.00	Etteregistreerimisel (Tel. 463 6088)
Keskonnaspetsialist Kadri Randma	Tel. 463 6075 kadri@hiiuvald.ee	T 4.03; 11.03; 18.03; 25.03.2014 kell 13.00-17.00	Etteregistreerimisel (Tel. 463 6075)
Haldusspetsialist Kalle Viin	462 2494; 514 6841 kalle@hiiuvald.ee	K kell 13.00-17.00 R kell 9.00-12.00	
Sotsiaallosakonna juhataja Elge Härma	Tel. 463 6096 elge@hiiuvald.ee	R 14.03; R 28.03.2014 kell 9.00-12.30	
Sotsiaalvaldkonna spetsialist Linda Kiivit	Tel. 462 2492 linda@hiiuvald.ee	E, T, N kell 8.30-17.00	
Sotsiaalabi spetsialist Larissa Babõnina	Tel. 462 2493 larissa@hiiuvald.ee	Tööpäevadel 9.00 - 12.30	
Sotsiaalvaldkonna spetsialist	erinevad spetsialistid info tel. 512 1243	T 4.03; 11.03; 18.03; 25.03.2014 kell 13.00-17.00	T 4.02; 11.02; 18.02; 25.02.2014 kell 09.00-12.00
Asjaajaja-registripidaja Maie Tüرنpu	Tel. 4622488 mair@hiiuvald.ee	E, T 8.30-15.30, lõuna 12.30-13.00 K, R 9.00-12.30	

Kärldla Linnaraamatukogus

kolmapäeval, 5. märtsil 2014

kell 18.00

kohtumine

Mihkel Rauaga

Kohtume raamatukogus!

HUPSi teated

Lastepsühhaater Lea Kalvo vastuvõtt toimub 1.-2. märtsil.

7. märtsil toimub 9. klassi õpilaste karjäärpäev-õppereis Tallinna kutsehariduse üritusele "Noor Meister 2014".

11. märtsil kell 16.00-17.30 toimub HUPSi õpetajate kogemiskohtumine "Avastusõpe algklassides". Kogemusi jagavad Merike Heinsoo ja Klaire Rääs.

12.-13. märtsil toimuvad 11. klasside õpilaste karjäärpäevad-õppereis Tartu ja Tallinna kõrgkoolidesse.

26. märtsil kell 10.00-15.00 toimub Kärldla Kultuurikeskuses Hiiu valla noortefomess "Mul on mõte".

30.-31. märtsil toimub Hiiu valla koolide karjäärikoordinaatorite õppereis Lääne-Virumaale.

Kärldla Kultuurikeskuses

2. märts kino kell 18.00 "Armastuse õppetunnid"
 8. märts kell 11.00 maakonna kooliteatrite päev
 10. märts kell 12.00 valla eakate naistepäevapidu
 24. märts teatrietendus kl 19.00 "Nädal aega kolmekesi"
 26. märts noorte infomess kl 10.00 "Mul on mõte"
 31. märts teatrietendus kl 19.00 "Armastuse kirjas"

Kärldla Päevakeskuses

3., 10., 17., 24. ja 31. märtsil kell 15.00 BRIDZIKLUBI
 11. märtsil kell 11.00 kohtumine abivallavanem Katrin Sarapuuga.

Hiiu valla sotsiaallosakonna teated

Märtsikuu taotlused toimetuleku- ja sotsiaaltoetuste määramiseks palume esitada Kärldas 10.-20. märtsil 2014 (Keskvaljak 5A, II korrus, tuba 220, info telefonil 4636094) ja Kõrgessaares:

14. märtsil kl 11.00-12.30 Valitsejamajas,
 17. märtsil kl 10.00-12.00 Kõrgessaare teeninduspunktis,
 19. märtsil kl 10.00-12.00 Kõrgessaare teeninduspunktis (info telefonil 46 22493 Larissa Babõnina)
 koos pere eluasemekulusid ja tulusid tõendavate dokumentidega.

Toetuste väljamaksmine 28. märtsil 2014.

Mängude Maja saun (Nuutri t 21) avatud 1. märtsil kl 13.00-15.00 meestele, kl 15.30-18.00 naistele, 15. märtsil kl 13.00-15.00 meestele ja kl 15.30-18.00 naistele ning 29. märtsil kl 13.00-15.00 meestele ja kl 15.30-18.00 naistele. Saunapileti hind on 2.30 eurot.

Transporditeenus

Kõrgessaare piirkonnas sotsiaaltransporditeenuse osutamine eakatele ja puudega inimestele kohalikeks sõitudeks – info telefonil 4693712 või 53339472 Heli Harak.

Kärldla piirkonnas invabussi tellimine kohalikeks sõitudeks ja mandrisõidud rehabilitatsioon- või meditsiinasutustesse Hiiu valla eakatele ja puudega inimestele – info telefonil 4636094 Helena Paat.

UUED VALLA-KODANIKUD

ROBERTO VALK
 JAKKO PAAT
 STENVER KIIBUS

PALJU ÕNNE

- SALME ELGAS 98
- LEIDA AIM 92
- AGNES LEPNA 91
- LEIDA UUSKAR 91
- ALMA SUITS 91
- LINDA KAEV 90
- IVAN IVANOV 87
- LEIDA POPOVA 86
- VAIKE LAANEORG 86
- VELLO HUNT 85
- ROSELIE ROMANOVA 85
- MADIS NÕMMIK 85
- LEIDA JUHE 83
- AINO AVASAAR 83
- HILDA BERNHARDT 82
- ÕIE LEISBERG 81
- MILJA PÜSSIM 81
- HINGE MARIPUU 81
- ASTRID TURSK 80
- VIIVI-MILJANDE PISA 80
- JOEL TURSK 75
- MAIE KULLAMAA 75
- LAINA TIKENBERG 75
- MAIMO HÕBESSAAR 75
- SILVER KERVES 70
- GALINA MILISTE 70
- VAINO LEO 70
- MILVI KIVER 70
- MAIE KALDMA 70
- SIIM KIVI 70
- ELLE JULGE 70
- HELME MUST 60
- KIRSTI PÄVIKKI 60
- SIPPONEN 60

Meie hulgast on lahkunud

ELMAR PALL
 HELLE KALLAS
 KSENJA ALTMÄE
 VALVE KIVI
 AHTO VEETAMM
 AINO KAO
 VALTER-OLEV KARJAMAA
 UNO SÄRGLEP
 HEINO ERÕKALOV
 HELGA MAASEL